

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžo/93/2016
Identifikačné číslo spisu: 1014202047
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014202047.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: K. S., trvale bytom K. proti odporcovi: Centrum právnej pomoci so sídlom Námestie slobody 12, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn. 6518/2013 (9250/2014), č. k. KaHC-/6518/2013-66922/2014 zo dňa 07.11.2014, na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24. augusta 2016 č. k. 12Sp/82/2014-22 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 12Sp/82/2014-22 zo dňa 24. augusta 2016 m e n í t a k , ž e r o z h o d n u t i e o d p o r c u s p . z n . 6 5 1 8 / 2 0 1 3 (9 2 5 0 / 2 0 1 4) , č . k . K a H C - / 6 5 1 8 / 2 0 1 3 - 6 6 9 2 2 / 2 0 1 4 z o d ň a 0 7 . 1 1 . 2 0 1 4 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.
Predmet konania

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom rozhodnutie odporcu sp. zn. 6518/2013 (9250/2014), č. k. KaHC-/6518/2013-66922/2014 zo dňa 07.11.2014 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že predmetom konania pred ním bolo posúdenie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn. 6518/2013 (9250/2014), č. k. KaHC-/6518/2013-66922/2014 zo dňa 07.11.2014, ktorým odporca v zmysle § 14 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) rozhodol, že navrhovateľke odníma nárok na poskytovanie právnej pomoci, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Navrhovateľka namietala pred krajským súdom nesprávne právne posúdenie veci odporcom, nakoľko vyživuje a výživné platí na obe nezaopatrené dcéry. Poukázala na to, že odporca správne vyhodnotil, že jej priemerný mesačný zárobok spolu s vyplateným výživným presahuje hornú hranicu príjmu materiálnej núdze, avšak odporca nezohľadnil vyživovaciu povinnosť voči jej dcéram. Jedna dcéra je v jej osobnej starostlivosti a druhá v starostlivosti otca, navrhovateľka dostáva vyplatené výživné vo výške 100 Eur na dcéru S. a zároveň platí výživné na dcéru Z., ktorá je v opatere otca vo výške 80 Eur, plus 20 Eur spätné výživné v splátkach.

Krajský súd v dôvodoch rozsudku uviedol, že v prejednávanej veci dokazovanie nedoplnil, oboznámil sa s obsahom pripojeného administratívneho spisu odporcu č. 9250/2014, z ktorého zistil, že odporca priznal navrhovateľke nárok na poskytovanie právnej pomoci a súčasne jej ustanovil advokáta Mgr. Petra Odehnala rozhodnutím sp. zn. 6518/2013 zo dňa 05.09.2013. V zmysle ustanovenia § 7 ods. 4 zákona o poskytovaní právnej pomoci odporca zaslal navrhovateľke výzvu na doplnenie údajov za účelom prehodnotenia jej príjmovej situácie, ktorú navrhovateľka zodpovedala a ako spoločne posudzovanú osobu označila svoje maloleté deti - Z. a S. X.. Odporca na základe predložených údajov vyhodnotil, že navrhovateľka mala za vyhodnocované obdobie priemerný mesačný príjem 505,86 eur (príjem zo závislej činnosti + výživné), že nespĺňa zákonnú podmienku na poskytovanie právnej pomoci a z toho dôvodu jej ju v zmysle § 14 ods. 1 písm. b) odňal. Pri výpočte hranice materiálnej núdze vychádzal z premisy existencie jednej posudzovanej fyzickej osoby (navrhovateľky) a jednej jej nezaopatrenej nepľnoletej dcéry (S. X.).

Podľa krajského súdu z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odporcu bolo zrejmé, že odporca pre potreby určenia 1,4, resp. 1,6 násobku životného minima započítal jednu plnoletú fyzickú osobu - navrhovateľku a jedno jej nezaopatrené nepľnoleté dieťa - mal. S. X.. V zmysle § 2 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o životnom minime) vychádzal zo sumy 288,51 eur (198,09 eur + 90,42 eur]. Vychádzajúc z uvedeného predstavuje 1,6 násobok sumy životného minima 461,62 eur, pričom priemerný príjem navrhovateľky (505,86 eur) je vyšší ako uvedený 1,6 násobok sumy životného minima. Tento výpočet odporca zohľadnil vydaním napadnutého - negatívneho rozhodnutia.

Podľa názoru krajského súdu však odporca pri určení sumy životného minima postupoval nesprávne, ak pri určení sumy životného minima nezohľadnil skutočnosť, že navrhovateľka je matkou aj druhého nezaopatreného nepľnoletého dieťaťa - mal. Z. X.. A to bez ohľadu na skutočnosť, že táto jej dcéra je zverená do osobnej starostlivosti jej otca, teda že nežije s navrhovateľkou v spoločnej domácnosti.

I napriek tejto skutočnosti je podľa krajského súdu totižto navrhovateľka ako matka mal. Z. povinná poskytovať jej výživu - bez ohľadu či ju má alebo nemá v osobnej starostlivosti.

Krajský súd uviedol, že zo samotného účelu vymedzenia sumy životného minima v zmysle zákona o životnom minime vyplýva, že suma životného minima predstavuje minimálnu hranicu príjmu (príjmov) fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav hmotnej núdze (§ 1 zákona o životnom minime).

Zákonodarca v ustanovení § 2 zákona o životnom minime určuje jednak výšku a jednak spôsob určenia tejto sumy. Z jeho znenia je podľa krajského súdu zrejmé, suma životného minima je určovaná podľa písm. a) tohto ustanovenia podľa toho, či ide o jednu plnoletú osobu (v tomto prípade ide o sumu 198,09 eur), resp. podľa písm. b) tohto ustanovenia či existuje ďalšia spoločne posudzovaná plnoletá fyzická osoba - spravidla manžel (v tomto prípade ide o sumu 138,19 eur), resp. podľa písm. c) tohto ustanovenia či existuje zaopatrené nepľnoleté, alebo nezaopatrené dieťa (v tomto prípade ide o sumu 90,42 eur). V tomto poslednom prípade (§ 2 písm. c) citovaného zákona) zákon o životnom minime nerozlišuje, či tam uvedené deti žijú v spoločnej domácnosti s posudzovanou osobou, alebo nie.

Pokiaľ teda posudzovaná osoba - navrhovateľka - je rozvedená a má dve maloleté nezaopatrené deti - mal. S. X. a mal. Z. X., bolo podľa názoru krajského súdu povinnosťou odporcu pri určení sumy jej

životného minima (ktorá tvorí základ určenia jej 1,4 či 1,6 násobku sumy životného minima) vychádzať zo sumy spolu 378,93 eur, ktorá je tvorená ako úhrn súm: 198,09 eur (§ 2 písm. a) zákona o životnom minime) a 90,42 eur + 90,42 eur = 180,84 eur (dve nezaopatrené deti - § 2 písm. c) bod 2. zákona o životnom minime).

Pretože odporca pri určení sumy životného minima nezohľadnil skutočnosť, že navrhovateľka je matkou dvoch nezaopatrených detí, ale z dôvodu, že jedno z nich je v osobnej starostlivosti otca, zohľadnil iba existenciu jedného dieťaťa, ktoré je v osobnej starostlivosti navrhovateľky (matky) krajský súd dospel k názoru, že odporca túto okolnosť nesprávne právne posúdil. Preto napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie.

Krajský súd napokon uviedol, že v ďalšom konaní bude úlohou odporcu v rámci postupu podľa § 6 ods. 2 zákona o poskytovaní právnej pomoci zohľadniť pri určení sumy životného minima (rozhodnej pre určenie 1,4 a 1,6 násobku sumy životného minima) jednak osobu navrhovateľky, ako aj existenciu dvoch nezaopatrených detí.

II.

Zhrnutie odvolacích dôvodov odporcu

Rozsudok krajského súdu napadol odporca včas podaným odvolaním, v ktorom namieta, že „rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí“. Odporca sa nestotožnil s názorom krajského súdu, že odporca pri určení životného minima postupoval nesprávne, ak pri určení sumy životného minima nezohľadnil skutočnosť, že navrhovateľka je matkou aj druhého nezaopatreného nepľnoletého dieťaťa - mal. Z. X., a to bez ohľadu na skutočnosť, že táto jej dcéra je zverená do osobnej starostlivosti jej otca, teda nežije s navrhovateľkou v spoločnej domácnosti.

Odporca poukázal na to, že krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na zákon o životnom minime § 2 písm. c), teda súd svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie, ktoré určuje sumy životného minima, nie však výpočet životného minima. Odporca pritom zdôraznil, že zákon o životnom minime určuje aj ako sa životné minimum vypočítava a to v § 3 „Na zistenie príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima sa započítavajú

- u posudzovanej fyzickej osoby jej príjem a príjem jej manžela,
- u rodičov s nezaopatreným dieťaťom príjmy týchto rodičov a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s nimi v domácnosti,
- u rodičov, ktorí sú sami nezaopatrené deti, ich príjmy a príjmy, ktoré na ne poberá iná fyzická osoba,
- u nezaopatreného dieťaťa jeho príjem a príjem jeho rodičov, ak s ním žijú v domácnosti; ak toto dieťa žije v domácnosti len s jedným rodičom, s inou fyzickou osobou alebo samostatne, príjem dieťaťa, príjem rodiča a príjem, ktorý na dieťa poberá iná fyzická osoba,
- e) u zaopatreného nepľnoletého dieťaťa jeho príjem ".

Podľa odporcu v tomto ustanovení sú zákonom o životnom minime taxatívne vymenované okruhy osôb, ktoré sa posudzujú spoločne na účel určenia súm životného minima. Pri stanovení okruhov zákon o životnom minime vychádzal najmä zo vzájomnej vyživovacej povinnosti upravenej zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine. Ide predovšetkým o zákonnú vyživovaciu povinnosť rodičov voči svojim deťom, ktorá pretrváva do času, pokiaľ deti nie sú schopné samé sa živiť vzájomnú vyživovaciu povinnosť medzi manželmi.

Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu „domácnosť“ zákon o životnom minime odkazuje na ustanovenie § 115 Občianskeho zákonníka. Spoločnú domácnosť tvoria spravidla rodičia s deťmi, pokiaľ žijú spolu. U maloletých detí vyplýva ich príslušnosť k určitej domácnosti z dohody rodičov alebo z rozhodnutia súdu. U dospelých osôb spolužitie v jednej domácnosti je dôsledkom stavu, ktorý je výrazom ich vôle;

jednu domácnosť spravidla tvoria manželia, blízke osoby.

Na základe uvedeného zákonného ustanovenia odporca teda započítaval len dieťa žijúce v domácnosti navrhovateľky. Keďže druhé maloleté dieťa je právoplatným rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti otca a teda nežije v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou, je zrejmé, že nemôže dôjsť zo zákonného dôvodu k započítaniu tohto maloletého dieťaťa, ako spoločne posudzovanej osoby v prípade navrhovateľky.

Odporca vyjadril presvedčenie, že postupoval v súlade so zákonom a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odporca uviedol, že trvá na svojom rozhodnutí sp. zn. 6518/2013 (9250/2014), č. k. KaHC-/6518/2013-66922/2014 zo dňa 07.11.2014 a navrhol aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu potvrdzuje.

III.

Vyjadrenie navrhovateľky k odvolaniu odporcu

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že s odvolaním odporcu nesúhlasí. Podľa navrhovateľky krajský súd v napadnutom rozsudku vychádzal zo správneho skutkového stavu a tento aj správne právne posúdil. Odporca sa domáha preskúmania rozsudku na základe nesprávneho výkladu ustanovenia § 3 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime. Toto ustanovenie rieši iba zisťovanie príjmu, nerieši výšku životného minima, ktorá je uvedená v § 2 tohto zákona, na ktorý súd poukázal v napadnutom rozsudku. Poukázala na to, že jej dcéry nemajú príjem, obe sú neplnoleté a navštevujú strednú školu. Navrhla preto napadnutý rozsudok ako vecne správny a zákonný potvrdiť.

IV.

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 31. mája 2017 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. (ďalej len zákon o poskytovaní právnej pomoci), fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, b) nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu a c) hodnota sporu preyšuje hodnotu minimálnej

mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

Podľa ust. § 2 zákona o životnom minime za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 198,09 eura mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu, 138,19 eura mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu, 90,42 eura mesačne, ak ide

o zaopatrené neplnoleté dieťa,
o nezaopatrené dieťa.

Podľa § 3 zákona o životnom minime

na zistenie príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima sa započítavajú

a) u posudzovanej fyzickej osoby jej príjem a príjem jej manžela,

b) u rodičov s nezaopatreným dieťaťom príjmy týchto rodičov a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s nimi v domácnosti,

c) u rodičov, ktorí sú sami nezaopatrené deti, ich príjmy a príjmy, ktoré na ne poberá iná fyzická osoba,

d) u nezaopatreného dieťaťa jeho príjem a príjem jeho rodičov, ak s ním žijú v domácnosti; ak toto dieťa žije v domácnosti len s jedným rodičom, s inou fyzickou osobou alebo samostatne, príjem dieťaťa, príjem rodiča a príjem, ktorý na dieťa poberá iná fyzická osoba,

u zaopatreného neplnoletého dieťaťa jeho príjem.

Podľa § 14 ods. 1 písm. b/ zákona o poskytovaní právnej pomoci centrum rozhodne o odňatí poskytovania právnej pomoci, ak sa v priebehu poskytovania právnej pomoci zistí, že oprávnená osoba sa nenachádza v materiálnej núdzi; ustanovenie § 6b tým nie je dotknuté.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie odporcu, ktorým navrhovateľke odňal nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci, nakoľko v priebehu poskytovania právnej pomoci odporca zistil, že oprávnená osoba sa nenachádza v materiálnej núdzi.

S poukazom na odvoláciu námietku odporcu, ktorou namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, bolo úlohou najvyššieho súdu posúdiť dôvodnosť takejto námietky, najmä či bola spôsobilá spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a v tejto súvislosti posúdiť, či správny orgán postupoval v súlade so zákonom, keď navrhovateľke odňal nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci z dôvodu, že oprávnená osoba sa nenachádza v materiálnej núdzi.

Pre posúdenie tejto námietky súd vychádzal zo zistení správneho orgánu, ktoré nenamietala a nespochybňovala ani navrhovateľka, a to, že rozhodnutím zo dňa 05.09.2013 ev. č. KaHC-33287/6518/2013 bol navrhovateľke priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci a na zastupovanie navrhovateľky v konaní pred súdom v právnej veci o zrušení a vysporiadanie BSM po rozvoze manželstva, v tom čase vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 12 C 79/2012.

Z dôvodov rozhodnutia, ktorým bol navrhovateľke priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci vyplýva, že na preukázanie skutkového stavu a opodstatnenosti svojho nároku navrhovateľka predložila rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 05.03.2012, č. k. 20P/373/2011-21 zo dňa 05.03.2012, ktorým bolo manželstvo navrhovateľky a odporcu T. X. rozvedené a súčasne bola schválená dohoda rodičov o výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že obe maloleté deti (Z. a S.), boli na čas po rozvoze zverené do osobnej starostlivosti matky.

Preskúmané rozhodnutie, ktorým bol navrhovateľke odňatý nárok na poskytnutie právnej pomoci vychádza zo zmeny pomerov, ktoré spočívali v tom, že staršia z dcér navrhovateľky (Z.) sa od

01.09.2013 zdržuje v domácnosti otca a rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 37 P 60/2013-77 zo dňa 07.07.2014 došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 05.03.2012, č. k. 20P/373/2011-21 zo dňa 05.03.2012 tak, že maloletá Z. bola s účinnosťou od 15.07.2013 zverená do starostlivosti otca a s účinnosťou od 15.07.2013 súd zaviazal matku platiť na výživu maloletej mesačne výživné vo výške 80 Eur.

Odporca teda uvedenú zmenu, ktorá spočívala v tom, že jedna z dcér (Z.) sa od 01.09.2013 nachádza v spoločnej domácnosti u otca, premietol do rozhodnutia, ktorým navrhovateľke odňal nárok na poskytovanie právnej pomoci tak, že jej príjem pri posudzovaní príjmu oprávnenej osoby nezobral do úvahy. V prípade navrhovateľky ako oprávnenej osoby na účely určenia súm životného minima započítal u navrhovateľky s nezaopatreným dieťaťom jej príjem a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s ňou v domácnosti, teda príjem ďalšej spoločne posudzovanej osoby, a to maloletého nezaopatreného dieťaťa - S. X., nar. XX.XX.XXXX.

Krajský súd svoj záver o tom, že odporca nesprávne právne posúdil vec, (keď pri určení sumy životného minima nezohľadnil skutočnosť, že navrhovateľka je matkou dvoch nezaopatrených detí, ale z dôvodu, že jedno z nich je v osobnej starostlivosti otca, zohľadnil iba existenciu jedného dieťaťa, ktoré je v osobnej starostlivosti navrhovateľky) vychádzal z toho, že zákonodarca v ust. § 2 zákona o životnom minime určuje jednak výšku a jednak spôsob určenia tejto sumy.

S týmto právnym názorom krajského súdu sa odvolací súd nestotožnil, naopak stotožnil sa s námietkou odporcu, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie zákona o životnom minime (§ 2 písm. c), ktoré určuje sumy životného minima, nie však spôsob výpočtu životného minima, ktorý je upravený v ustanovení § 3 zákona.

Odporca pritom správne vychádzal z toho, že zákon o životnom minime určuje v ustanovení § 2 sumy životného minima, pričom ustanovenie § 3 zákona, (ktoré pojednáva o započítavaní príjmov) taxatívne vymenované okruhy osôb, ktoré sa posudzujú spoločne na účel určenia súm životného minima a určuje ako sa životné minimum vypočítava v nadväznosti na vymedzený okruh osôb, ktoré sa posudzujú spoločne na účel určenia súm životného minima.

V danom prípade, preto odporca postupoval v súlade so zákonom, keď na zistenie príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima započítal u navrhovateľky s nezaopatreným dieťaťom jej príjem a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s ňou v domácnosti podľa § 3 písm. b/ zákona o životnom minime, podľa ktorého na zistenie príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima sa započítavajú u rodičov s nezaopatreným dieťaťom príjmy týchto rodičov a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s nimi v domácnosti.

Odporca pritom správne vychádzal pri vymedzení pojmu „domácnosť“ z toho, že zákon o životnom minime odkazuje na ustanovenie § 115 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého Spoločnú domácnosť tvoria spravidla rodičia s deťmi, pokiaľ žijú spolu. U maloletých detí vyplýva ich príslušnosť k určitej domácnosti z dohody rodičov alebo z rozhodnutia súdu. U dospelých osôb spolužitie v jednej domácnosti je dôsledkom stavu, ktorý je výrazom ich vôle; jednu domácnosť spravidla tvoria manželia, blízke osoby.

Odporca preto nepochybil, keď na základe uvedeného zákonného ustanovenia (§ 3 písm. b/ zákona o životnom minime) započítaval len dieťa žijúce v domácnosti navrhovateľky. Keďže druhé maloleté dieťa bolo právoplatným rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti otca a teda nežije v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou, je zrejmé, že nemôže dôjsť zo zákonného dôvodu k započítaniu tohto maloletého dieťaťa, ako spoločne posudzovanej osoby v prípade navrhovateľky.

Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu odvolacích dôvodov dospel k záveru, že odporca v danom prípade postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci si zadovážil dostatok skutkových podkladov relevantných pre vydanie rozhodnutia, v konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, vo veci rozhodol vecne a právne správne a preskúmané rozhodnutie aj náležite odôvodnil.

Pokiaľ teda krajský súd rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s odôvodnením, že odporca pri určení sumy životného minima postupoval nesprávne, ak pri určení sumy životného minima nezohľadnil skutočnosť, že navrhovateľka je matkou aj druhého nezaopatreného nepľnoletého dieťaťa - mal. Z. X., a to bez ohľadu na skutočnosť, že táto jej dcéra je zverená do osobnej starostlivosti jej otca, teda že nežije s navrhovateľkou v spoločnej domácnosti, najvyšší súd sa s právnym názorom krajského súdu s poukazom na vyššie uvedené právne závery nestotožnil a dospel k záveru o potrebe zmeny rozsudku krajského súdu podľa § 220 OSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Záverom Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že vydaním napadnutého rozhodnutia zo strany odporcu, ktorým z dôvodu nespĺnenia zákonných podmienok bol navrhovateľke odňatý príspevok na poskytovanie právnej pomoci, v konaní o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, právo navrhovateľky domáhať sa ochrany svojich práv pred príslušným súdom ostalo zachované.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že navrhovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 224 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p., § 250k ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.